
NEMZETKÖZI KITEKINTÉS

FÓRIZS SÁNDOR

Átszervezés előtt a Szövetségi Rendőrség Németországban

Németország Szövetségi Rendőrsége (Bundespolizei), fennállását követő legnagyobb átszervezése előtt áll, pedig története 1951-es alapítását követően nem nélkülözte a változatos fordulatokat. A Szövetségi Rendőrség a 82 milliós lakosságú Németország legnagyobb rendvédelmi szervezete, létszámát és illetékességi területét nézve egyaránt. A föderatív felépítés miatt a rendőrség kérdése tartományi belügy, a 16 tartománynak külön-külön saját rendőrsége van, melyek a tartományi parlament és a saját belügyminiszter alárendeltségében működnek, a szövetségi rendszerhez együttműködési megállapodásokkal kapcsolódnak. Magának a „központi” kormánynak két, szintén a többiektől független rendőrség áll a rendelkezésére, a Szövetségi Rendőrség és az önálló jogállású Szövetségi Bűnügyi Intézet (Bundes Kriminalamt). Az előző tizennyolc szervezet mellett a parlament is rendelkezik egy kis létszámú saját rendőrséggel.

2005-ben Gerhard Schröder szövetségi kancellár és Otto Schily belügyminiszter kezdeményezte a Határőrség nevének módosítását Szövetségi Rendőrségre, mely elnevezés jobban megfelelt a ténylegesen ellátott tevékenységnek. Az elképzelés jelentős politikai vitát váltott ki az érintettek körében. Különösen a tartományok és a „szövetség”, azaz a központi kormány között jelentkeztek nézeteltérések. A tartományok féltették a rendőri területen meglévő önállóságukat, mindkét fél másképpen értelmezte a rendőrség fogalmát. A központi kormány hangsúlyozta, hogy nem kíván tartományi rendőri jogosultságokat magához vonni. A kezdeményezés a parlamentben végül is megkapta a szükséges többséget. A szervezet 2005. július 01. óta használja jelenlegi nevét a korábbi Szövetségi Határőrség (Bundesgrenzschutz) helyett.

A két évvel ezelőtti névváltoztatás nem járt együtt feladat és szervezet módosítással, csupán az új elnevezést vezették át a jogszabályokban. A korábbi Határőrség jogállását tekintve szintén rendőrség volt, mely rendőrségi státuszát törvény fogalmazta meg. Az elmúlt tíz év határrendészeti, rendészeti helyzetében Németországban jelentős változások következtek be.

A Schengeni Végrehajtási Egyezmény fokozatos kiteljesedésével távolra kerülnek az országtól az uniós külső határok, jelentősen csökkennek a határrendészeti feladatok, erők szabadulnak fel más területekre. 2007 végével Lengyelország és Csehország schengeni taggá vált, irányukba megszűnt a határforgalom ellenőrzése. Küszöbön áll Svájc csatlakozása is. Németországnak konkrét határforgalom ellenőrzési feladatai a repülőtereken és a tengeri kikötőkben maradtak.

Mióta a két nagy jelentőségű keleti szomszéd belépett az Európai Unióba, tervezik a szervezeti módosítást, és e célból előkészítő munkacsoportot hoztak létre, mely Potsdamban

dolgozik. Az új-régi rendőrséget Szövetségi Rendőr Elnökség elnevezésű országos vezetési szerv fogja irányítani, Potsdam székhellyel. Az átszervezéshez szükséges törvény tervezete elkészült, és gyorsított eljárásban folyik a parlament pártjai közötti szükséges egyeztetés.

A Szövetségi Rendőrség felett, melynek körülbelül 39.000 munkatársa van, a közvetlen jogi-, szolgálati és szakmai felügyeletet a Szövetségi Belügyminisztérium „B” főosztályán keresztül a Szövetségi Belügyminiszter gyakorolja. A rendőrség élén a „Szövetségi Rendőrség Felügyelője” megnevezésű tábornok áll, egyben főosztályvezető-helyettes a „B” főosztályon.

Az átszervezési elképzelések nyilvánosak és láthatóan nagyarányú erő-eszköz megtakarításra, valamint a vezetés operativitása növelésére irányulnak. A terveket a Szövetségi Belügyminisztérium nyilvánosságra hozta.

Az eddigi öt önálló, közvetlenül a belügyminisztérium alárendeltségébe tartozó rendőr elnökséget egy elnökséggé alakítják át Potsdam székhellyel. Lényegében egy országos rendőr-főkapitányság keletkezik, mely a korábbi elnökségektől és a minisztériumtól vesz át vezetési-irányítási feladatokat. Az öt elnökség területileg teljesen lefedi az országot, egy elnökséghez több tartomány is tartozik. Sajátos módon az elnökségek közvetlenül a belügyminisztérium rendőrségért felelős főosztályához kapcsolódnak külön-külön. Nem létezik a minisztériumon kívül országos szövetségi rendőrségi csúcsszerv.

A 19 jelenlegi rendőr hivatalból, melyek az elnökségek eggyel alacsonyabb szintű regionális szervezeti egységei, 9 igazgatóságot, (Szövetségi Rendőr Igazgatóság) szerveznek – Berlin, Bad Bramstedt, Frankfurt/Main, Hannover, Koblenz, München, Pirna, Sankt Augustin, Stuttgart – központokkal. Jelenleg ezekben a városokban is előkészítő munkacsoportok dolgoznak. Az új igazgatóságok a megszűnő elnökségektől is vesznek át feladatokat.

A későbbiekben a meglévő alapszervezeti egységekként funkcionáló 128 felügyelőségből 67-et alakítanak ki. Minden igazgatóságon létrejön egy bünygyi felügyelőség. Mint legalsóbb szintű szervezeti egység a megszűnő felügyelőségek helyén rendőrörsöket (Bundespolizeireviere) hoznak létre.

A készenléti rendőrségi szakterület is módosításra kerül. Eddig a készenléti rendőr alakulatok, lényegében zászlóaljok, az elnökségek közvetlen alárendeltségébe tartoztak. A tervek szerint ezentúl központi vezetés, a Szövetségi Készenléti Rendőr Igazgatóság megnevezésű új egység fogja össze a tevékenységüket, Fuldatai központtal. A zászlóaljok számát kettővel csökkentik, összesen tíz marad.

A tisztképzést, felkészítést a továbbiakban is főiskolájukon, a Szövetségi Rendőr Akadémián, Lübeckben oldják meg.

FORRÁS:

1. [http://de.wikipedia.org/wiki/Bundespolizei_\(Deutschland\)](http://de.wikipedia.org/wiki/Bundespolizei_(Deutschland))
2. Das Bundespolizeigesetz: (http://bundesrecht.juris.de/bundesrecht/bgsg_1994/index.html)